

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

18 מרץ 2010

תא"מ 30648-08 צ'רני נ' ק.מ.ר.א. (1993) שרותי רכב בע"מ

בפני כב' השופטת כוכבה לוי

תובעים

איגור צ'רני
על ידי בא כוחו עו"ד דוד שרם

נגד

נתבעים

ק.מ.ר.א. (1993) שרותי רכב בע"מ
ע"י בא כוחה עו"ד מרדכי ארד**פסק דין****מבוא**

1. בפני תביעה בסדר דין מהיר על סכום קצוב בסך 13,521 ₪.
2. לאור העובדה כי מדובר בתביעה בסדר דין מהיר, פסק הדין מנומק באופן תמציתי על פי תקנה 214טז(ב) **לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984**.

פתח דבר

3. עיקר המחלוקת נוגע לעסקת מכר של מכונית משומשת הלוקה בפגמים, וכן נוגעת לשאלה האם חייב, העוסק במסחר בכלי רכב משומשים, לגלות לקונה את עבר הרכב בין היתר נוכח העובדה כי נעשתה בדיקה במכון מוסמך שאינו בבעלות הנתבעת בטרם כריתת החוזה.

עובדות המקרה

4. הנתבעת עוסקת במסחר בכלי רכב משומשים. התובע רכש מהנתבעת באמצעות חברת "מכרכב" מכונית מסוג ניסן אלמרה שנת ייצור 2002 (להלן: "המכונית"/"הרכב").
5. ביום 14.10.2007 הגיע התובע אל תצוגת המכוניות של חברת מכרכב שבעל מניותיה הציג אותה כחברת בת של הנתבעת בעקבות פרסום באינטרנט ופגש בנציגת מכירות (להלן: "הנציגה").

6. בטרם כריתת הסכס הרכישה , נלקחה המכונית למכון לבדיקת כלי רכב בנוכחות הנציגה והתובע, בסיום הבדיקה קיבל התובע דו"ח בדיקה בעברית.
7. לאחר הבדיקה ערכו התובע והנציגה זיכרון דברים לפיו תימכר המכונית בסכום 46 אלש"ח. התובע שילם 1000 ₪ מקדמה על חשבון התמורה וחזר למחרת, בהתאם לסיכום בין השניים, לאסוף את המכונית ולשלם את שאר התמורה.
8. מעיון בזכרון הדברים לרכישת הרכב עולה כי הנתבעת לא פרטה את שמה המלא והנכון , לא כל שכן את מספרה המזהה!. כמו וכן ובנוסף - בגוף זכרון הדברים לא גילתה הנתבעת דבר וחצי דבר אודות מצבו או עברו של הרכב הנרכש.

טענות התובע

9. המכונית הוצגה לו כמשומשת, הכנף האחורית הייתה משופשפת והוסבר לו על ידי נציגת הנתבעת כי מדובר ב"מכה קטנה". כמו כן, נאמר לתובע כי המכונית במצב טוב ותקין.
10. בסיום הבדיקה במכון, קיבל התובע דוח ללא כל הסבר לגבי תוצאות הבדיקה או משמעותן.
11. ביום למחרת כאשר הגיע לקחת את הרכב, הבחין התובע כי המכונית נסעה 157,000 ק"מ ולא 115,000 ק"מ כפי שראה בפרסום המכונית באינטרנט.
12. לאחר שהסתבר לתובע מצב הרכב בעקבות בדיקתו מייד לאחר רכישתו ביקש לבטל העיסקה , אלא שהנתבעת סירבה לכך.
13. התביעה נתמכת בחוות דעת מומחה מטעם התובע – השמאי רון ניב אשר בדק הרכב ב-4.2.2008 – להלן ממצאיו " : ברכב סימנים ברורים לתיקון נזק קשה בחלקו האחורי , סימני תיקון לשילדה אחורית שמאלית, רצפת תא מטען , פח אחורי והחלפת כנף אחורית שמאל ....יש סימני תיקון והלחמה לא מקוריים שאפילו לא נצבעו , עבודות פח וצבע אינן עומדות ברמה סבירה!.....עפי ממצאי הבדיקה סביר כי רכב זה בעברו הוכרז באובדן כהלכה ונרכש על ידי הסוחר לתיקון." – במסגרת חוות דעת זו קבע המומחה את מחירו המשוער של הרכב בשים לב לעברו – 38,541 ₪!
14. המומחה נחקר בישיבת ההוכחות מיום 18.11.2009 על חוות דעתו.

מחקירתו עולה כי הסיק שהרכב הוכרז אובדן להלכה הן מאשיות החברה המוכרת – חברה קמרא אשר בדרך כלל רוכשת רכבים לאחר תאונות לצורך שיקום ומכירתם, בנוסף סמך את ממצאיו על ת/1 ממנו עולה כי הרכב נרכש מחברת ביטוח בסכום של 44,000 ₪ ב-3.6.2007. וייעוד הרכב נרשם – "שיקום".

הנתבעת בעניין זה מכחישה הטענה כי הרכב נרכש מחברת ביטוח וטענתה כי נרכש מאדם פרטי-בעניין זה אבהיר כבר עתה כי אני מעדיפה המסקנה העולה מת/1 – מסמך שהופק למעשה על ידי הבעלים הרשום המוכר של הרכב – על פיו "ייעוד הרכב – שיקום" על טענת הנתבעת לעניין זהות המוכר – אלון גביזון כטענתה אשר לא זומן לעדות! גירסה שכאמור לא הוכחה!

15. מטעם התובע מסר גם תצהיר חברו יורי פריאדקו, אשר הצהיר כי למחר הרכישה ליווה את התובע למגרש המכוניות במטרה לבטל את העיסקה ולהחזיר את המכונית – לכשהתברר מצבה האמיתי אלא שנציגי הנתבעת סרבו לבטל את העיסקה בשל מצב הרכב.

16. אשר לסעד הנתבע- עותר התובע לחייב את הנתבעת להשיב לו את ההפרש בין התמורה ששילם לנתבעת - 46,000 ₪ לבין שווי הרכב על פי חוות דעת השמאי מטעמו – 7459 ₪, זאת בנוסף על חיוב הנתבעת בהוצאותיו בגין חוות דעת השמאי- בסך של 800 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום וכן לפיצוי בגין עוגמת נפש, התרוצצויות, אובדן הנאה בסכום נוסף של 5000 ₪.

טענות הנתבעת

16. התובע ידע אודות מצב המכונית לרבות תאונה שעברה.
17. ביום שהגיע התובע אל מגרש המכוניות בחן את הרכב חזותית והחליט לבדוק אותו במכון בדיקה מטעמו. לאור תוצאות הבדיקה שוללת הנתבעת את טענת חוסר ידיעת התובע.
18. באם לתובע טענות להעדר גילוי והסברים מצד מכון הבדיקה-על התובע לתבוע את המכון שאינו קשור לנתבעת.

19. המחיר ששולם על ידי התובע – נמוך ב-20% ממחיר המחירון שעמד על 55 אלש"ח (צורף צילום ממחירון), מחיר שיש בו ללמד על ידיעת התובע אודות התאונה.

20. הנתבעת שוללת את חוות דעת המומחה מטעם התובע וטוענת כי הרכב לא הוכרז בעבר כ"אבדן כהלכה" אלא נקנה מאדם פרטי ולא מחברת ביטוח. לתמיכה בטענה זו צורף נספח ד לכתב ההגנה - אישור מ-21.5.2007 על פיו מאשר מר ציון לוי מחברת "מכררכב" – כי מכר למר אלון גביזון – מספר תעודת זהות שלו לא צויין, רכב מסויים ובתמורה רכב מאלון גביזון הנ"ל את הרכב נשוא פסק דין זה, זאת בנוסף על סכום ששילום אלון גביזון כאמור.

21. ברם, ציון לוי לא התייצב לעדות על מנת שיעיד על נסיבות רכישת הרכב מאלון גביזון אם בכלל. לא כל שכן, לא העיד אלון גביזון אודות עברו של הרכב ושמה מכר אותו לציון לוי נוכח תאונה חמורה שעבר! בנסיבות אלה אני קובעת כי הטענה לעניין רכישת הרכב, נסיבות הרכישה, וזהות המוכר לנתבעת כטענתה – לא הוכחה בפניי!!!

22. התובע ידע על מספר הקילומטרים שנסע הרכב ופרט זה אף נכתב בטופס בדיקת המכון.

דיון והכרעה

א. חיובי המוכר

23. בהחלט נוכחתי העסקה במסגרתה נמכרה המכונית לתובע לוקה בפגמים מהותיים!.

כפי שאפרט להלן, על הנתבעת כמוכרת על דרך עיסוק מוטלים מספר חיובים שלא התקיימו.

חוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק המכר") קובע כדלקמן:

"11. המוכר לא קיים את חיוביו, אם מסר –

...

(2) נכס שונה או נכס מסוג או תיאור שונה מן המוסכם;

(3) נכס שאין בו האיכות או התכונות הדרושות

לשימושו הרגיל או המסחרי או למטרה מיוחדת המשתמעת

מן ההסכם;

(4) נכס שמבחינת סוגו, תיאורו, איכותו או תכונותיו אינו מתאים לדגם או לדוגמה שהוצגו לקונה, זולת אם הוצגו ללא קבלת אחריות להתאמה;

(5) נכס שאינו מתאים מבחינה אחרת למה שהוסכם בין הצדדים."

24. בחוק להגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן: "החוק להגנת הצרכן") הוגדרה הטעיה בזו הלשון:

"2(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה);

בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

...

(14) חוות דעת מקצועית או תוצאות של בדיקה שניתנו לגבי טיב הנכס או השירות, מהותם, תוצאות השימוש בהם, והסיכונים הכרוכים בהם;

(15) השימוש הקודם שנעשה בנכס או היותו חדש או משופץ; ("הדגשה שלי – כ.ל.).

25. גם בסעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים") מוכרת הטעיה כמצב בגידרו לא גילה המוכר עובדות מהותיות מקום בו היה צריך לגלות:

"..... הטעיה-לרבות אי גילוי של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן."

26. מהות ההטעיה לפי סעיף 2(א) לחוק להגנת הצרכן נדונה בביהמ"ש העליון ברע"א 2837/98 ארד נ' בזק בע"מ, פ"ד נ"ד (1) 600 נקבע:

"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות. הטעיה יכולה ללוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה

על דרך של מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם. (- החלופה השנייה היא הרלבנטית למקרה דכאן – הערה שלי כ.ל.)”

27. מסקנה עד כאן - אי גילוי פרטים מהותיים ובענייננו – תאונה חמורה כפי שמצא השמאי מטעם התובע היא בהחלט פרט מהותי - הווה הטעיה רק אם קיימת חובה לגלות את האינפורמציה שלא נמסרה.

חובת גילוי עבר הרכב

28. התובע התרשל אומנם בכך שלא ערך בדיקה משל עצמו, למשל עם מומחה שיוכל לתרגם לו לרוסית את פירוש תוצאות הבדיקה שהתקבלו במכון הבדיקה וזאת בטרם ההתקשרות בחוזה המכר.

יחד עם זאת, בנסיבות המקרה בהן הגיע התובע לרכוש את המכונית מסוחר מכוניות כיוון שלפי הבנתו כפי שביטא אותה במהלך הדיון - קניה מסוחר כמי שמתמחה בעיסוק עם רכבים היא רכישה אמינה, עולה ההתרשלות וחומרת אי הגילוי מצד המוכרת – הנתבעת, באי גילוי עבר הרכב על התרשלות הקונה כאמור.

מתוך עדותו של התובע (עמוד 8 לפרוטוקול מיום 11.11.2009-ל-הלן "הפרוטוקול"):

”ש. אם לא ידעת לקרוא את המסמך מסיטי סנטר ואף אחד לא הסביר לך, למה קנית ולא שאלת מישהו שמבין ויכול להסביר לך טרם קניית הרכב?”

ת. בגלל שהאוטו היה חמוד. הייתי בטוח שאם לקנות אוטו בחנות, אז לא יהיו לי בעיות. יכול להיות שכתוב תאונה אבל אף אחד לא הסביר לי. לא אמרו לי שהייתה תאונה.”

29. בעדותו של מנהל הנתבעת מר שם טוב אלג'ובל הסתבר וזאת בניגוד לאמור בתצהירו, כי הוא לא היה צד למשא ומתן בטרם העסקה אלא רק מסר את הרכב למחרת: **”העסקה הזאת, דיברו איתי עליה בטלפון.”** (ע"מ 16 שורה 18 לפרוטוקול).

30. על פי סי' 4 לחוק הגנת הצרכן:

4. (א) עוסק חייב לגלות לצרכן –

(1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;

...

אולם תהא זו הגנה לעוסק אם הוכיח כי הפגם, האיכות או התכונה או הפרט המהותי בנכס היו ידועים לצרכן.

31. חובת הגילוי מוגברת כשמדובר בגוף מקצועי. עמד על כך השופט מ' גל בע"א [5798/04 מאיר כרמל נ' מרדכי לוי תק-מח \(3\)2005](#), 3933 (להלן: "פס"ד מאיר כרמל נ' מרדכי לוי") המצטט את פרידמן וכהן ע"מ 829-830:

"זאת ועוד, ניתן לומר כי מקום שהמוכר הוא בעל רקע מקצועי בתחום הנדון, כגון, שמדובר בסוחר רכב או במכונאי רכב... חלה עליו חובת גילוי מוגברת, בין משום שהקונה הפוטנציאלי סומך על שיקול דעתו ושיפוטו."

32. בעדותו של מר שם טוב מעיד הוא כי הוא הנחה את הפקידה להסביר אודות התאונה אך בנסיבות בהן לא התייצבה הפקידה/הנציגה לעדות אין כל הוכחה לכך שהפקידה אכן הסבירה וגילתה דבר התאונה לתובע (כאמור, מנהל הנתבעת לא היה נוכח):

ש. האם הזהרת או מי מטעמך הזהיר כי מדובר ברכב אחרי תאונה?

ת. הודעתי שהרכב עבר תאונה. הם דיברו איתי בטלפון, הנחיתי את הפקידה. אמרתי שאני מוריד כסף בעקבות תאונה שהייתה מאחורה."

33. זה המקום להעיר כי הנתבעת נמנעה מלהעיד את המוכרת שהציגה את הרכב והחתימה את התובע על החוזה. כמו כן נמנעה הנתבעת מלהציג את מסמכי רכב המעידים על עבר המכונית.

בעניין זה מורה ההלכה הפסוקה כי בעל דין שנמנע מלהעיד עד שהיה עשוי לתמוך בגרסתו ייזקף הדבר לחובתו.

מעמד טופס הבדיקה במכון לעניין חובת גילוי הנתבעת

34. לטענת הנתבע להגנתה, למקרה ולא הסביר מכון הבדיקה את תוצאותיה לתובע-על התובע לתבוע את המכון. בנוסף, לאור תוצאות הבדיקה, שוללת הנתבעת את טענת העדר ידיעת התובע אודות מצב הרכב לרבות מספר הקילומטרים שנסע – זאת כאמור לאור תוצאות הבדיקה. זאת ועוד, מחיר הרכב הנמוך מהמחירון מלמד, לגישת הנתבעת, על ידיעת התובע אודות עברו של הרכב.

35. גם נציג הנתבעת בעדותו טען כי טופס בדיקת הרכב במכון פוטר אותו מלגלות לקונה את עבר הרכב:

” ש. למה לא ציינת פרוט העבר של הרכב, מבחינת תאונות?

ת. ..ברגע שיש טופס בדיקה, אני מדבר על העבר ולא היום,

ב-2008 אף אחד לא חייב אותי לכלום וטופס בדיקה מכסה

אותי על הסכם הדברים.”

36. דין טענה זו להדחות!

בעניין זה מאמצת אני את פסיקתו של כב' השופט מ' גל בפסה"ד מאיר כרמל נ' מרדכי, שם נדון מקרה דומה לתובענה דנן, וניפסק כי אין די בעובדה שהרכב נבדק על ידי מכון בדיקה כדי לשלול את המסקנה כי המוכרת אינה מקיימת את חובת הגילוי הנדרשת ממנה. על אחת כמה וכמה כשמדובר בעולה חדש המתקשה בהבנת השפה:

”..אינני שותף למסקנה.. שלפיה די בעובדה שהרכב נבדק

על-ידי מכון בדיקה - ובעקבות הבדיקה התבררו לקונה

הליקויים הקיימים ברכב - כדי לרפא את הפגם שבאי

הבאתו לידיעתו על-ידי המוכרים של עברו התאונתי.”

עוד נאמר בפסק הדין:

”הדעת נותנת, כי במקרה כזה לא רשלנותו של הקונה

היא הצריכה להכריע את הכף, אלא הפרת חובת הגילוי

של המוכר. ואמנם, לית-מאן-דפליג, כי אף אם האחרון

פעל שלא מתוך כוונת זדון, אלא מתוך פזיזות או

רשלנות גרידא, מידת האשם שלו עולה על זו של

הקונה, ולו משום שהמידע אודות חומרת התאונה - מידע שבכוחו להשליך על עצם ההתקשרות או על תנאיה - היה מצוי ברשותו מלכתחילה. מסקנה זו עולה בקנה אחד גם עם הגישה הכלכלית, המצדדת בהטלת "הנזק" הנגרם עקב דיס-אינפורמציה על אותו צד שהיה יכול למנועה בעלות קטנה יותר."

37. במאמר מוסגר אציין כי כיום מוכרת החובה לגילוי מידע מטעם סוחר במכוניות משומשות בחוק מכירת רכב משומש (זכאות למידע וגילוי נאות), תשס"ח-2008 שאינו חל על המקרה דנן כיוון שנכנס לתוקף רק בדצמבר 2008 – לאחר העיסקה נשוא פסק דין זה. - להלן "החוק".

38. החוק מחייב את העוסקים ברכב למסור לרוכש לפני כריתת החוזה ובנפרד טופס גילוי הכולל בתוכו בין היתר סוג תאגיד, מספרו ומענו, פגיעות שנגרמו לרכב, מספר קילומטרים. על פי הצעת החוק ניתן ללמוד כי החוק קם במטרה להעניק לרוכש רכב את הזכות לקבל מידע אודות תיקונים או טיפולים שבוצעו ברכב וכן לקדם גילוי נאות בעסקאות רכישת רכב משומש מסוחר רכב. מידע זה יסייע בבחינת כדאיות הרכישה.

וכפי שנכתב בדברי ההסבר להצעת החוק הנ"ל :

”

ג. הסכם המכר

39. יתר על כן, לאור הוראות החוק להגנת הצרכן, לוקה גם הסכם המכר בחסר: זהות המוכר מופיעה תחת השם "מכרכב" תוך הימנעות מציון מספר הח.פ של המוכרת ולא כל שכן נוכח העובדה כי בפועל החברה המוכרת הייתה אחרת – הלוא היא הנתבעת ולא חברת מכרכב!. כל זאת בניגוד להוראות חוק להגנת הצרכן בסעיף 4ב:

"4ב. עוסק חייב לגלות לצרכן את שמו ומספר הזהות שלו על

גבי כל אחד מאלה:

...

(3) חוזה שעליו הוא חותם;

40. הקושי של התובע בשפה העברית מוכר אף הוא בחוק להגנת הצרכן ואוסר על עוסקים לעשות במעשה או מחדל משהו שיש בו ניצול אי ידיעת השפה שבה נקשרת העסקה:

"3(א) לא יעשה עוסק, כדי לקשור עסקה, דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול

(1) .....

(2) אי ידיעת השפה שבה נקשרת העסקה.

(ב) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורותו, או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת."

סוף דבר

לאור האמור לעיל, דין התביעה להתקבל במלואה. על הנתבעת רובצת חובת דיווח וגילוי נאות מוגברת משמעותית כמוכרת הרכב כלפי הרוכש.

היעדר דיווח וגילוי כראוי מהווה "הטעייה" והפרת הוראות החוק להגנת הצרכן. כמו כן, הפרה הנתבעת את חובותיה על פי [חוק המכר](#), ו[חוק הגנת הצרכן](#) בעסקת המכר.

לאור המסקנה בהסתמך הל הוראות [חוק המכר](#), החוק להגנת הצרכן וסעיף 15 [לחוק החוזים](#) אני מוצאת כי דיון מרחיב בטענת תרמית ומצג השווא מיותר.

התוצאה היא שמחייבת את התובע לשלם לנתבעת את סכום התביעה בסך של 13,521 ₪ כאשר רכיבי סכום זה נושאים ריבית והפרשי הצמדה לפי הפירוט להלן: לסך של 7459 ₪ תצטרף ריבית חוקית והפרשי הצמדה מיום 15.10.2007 ועד לתשלום בפועל ובצירוף ריבית חוקית והפרשי הצמדה על הסך של 800 ₪ - מיום 4.2.2008 ועד

לתשלום בפועל ובצירוף פיצוי בגין עוגמת הנפש, אובדן זמן והתרוצות בסך של 5000 ₪ בצירוף ריבית והפרשי הצמדה מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל. בנוסף אל אלה מחייבת את הנתבעת בהוצאות שהוציא התובע בפועל לתשלום אגרה וכן בשכט עו"ד בסך של 4500 ₪ ₪ בצירוף מע"מ בחוק, ריבית והפרשי הצמדה למדד החל מהיום עד לתשלום בפועל.

המזכירות תשלח העתק פסק דין בדואר אל באי כח הצדדים!

ניתן היום, ג' ניסן תש"ע, 18 מרץ 2010, בהעדר הצדדים.

כוכבה לוי 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)